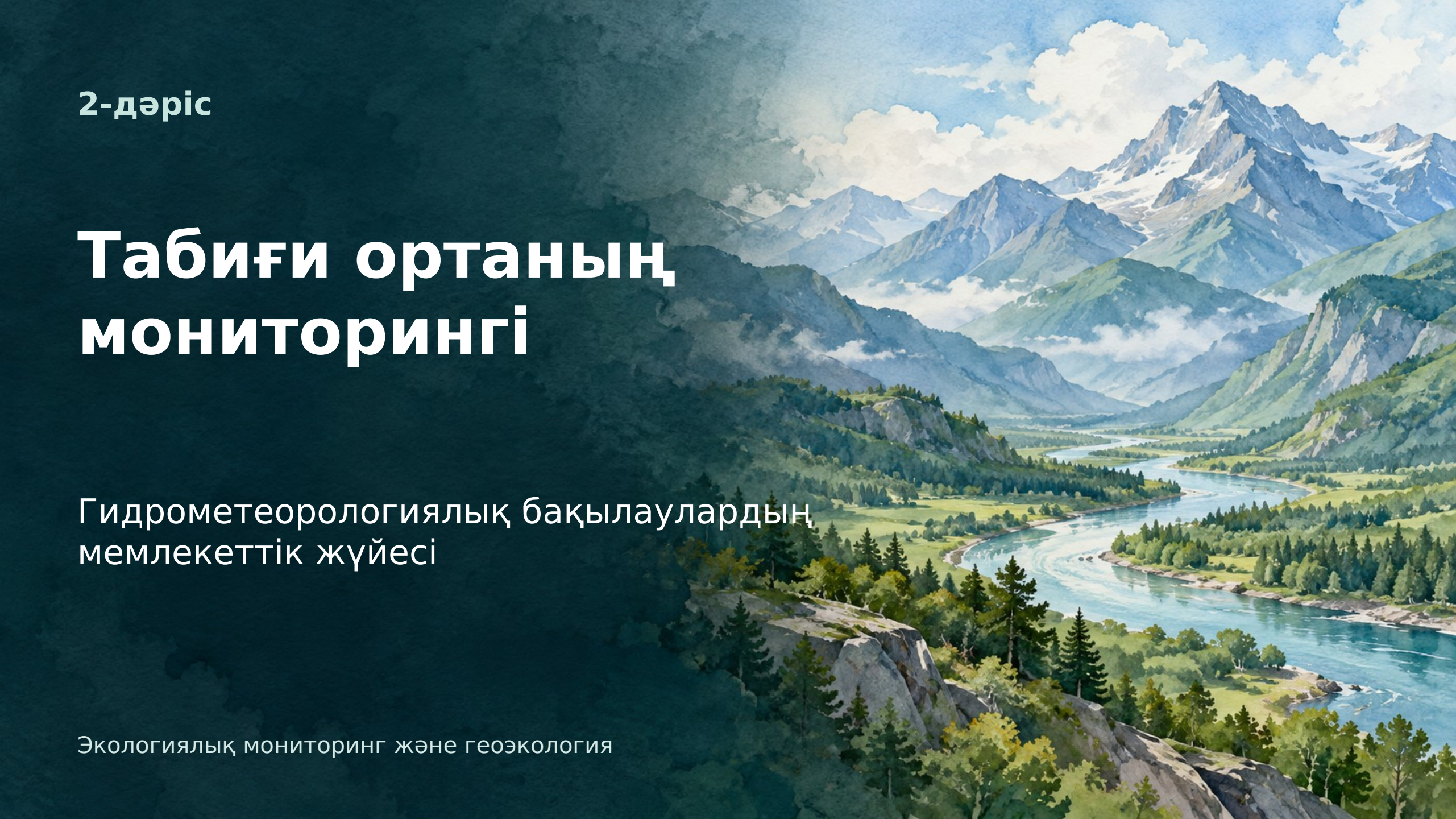

2-дәріс

Табиғи ортаның мониторингі

Гидрометеорологиялық бақылаулардың
мемлекеттік жүйесі

Экологиялық мониторинг және геоэкология

Жүйенің мақсаты

- 01 Табиғи орта жағдайы туралы жүйелі мәлімет алу.
- 02 Қазіргі және болжамды жағдай жөнінде ақпарат ұсыну.
- 03 Бақылау нәтижелерін шаруашылық шешімдерде пайдалану.

Ұйымдық құрылым

Құрылым	Негізгі міндет
Бақылау пункті	Өлшеу және алғашқы өңдеу
Өңірлік зертхана мен орталық	Жинау, талдау және деректерді беру
Орталық деңгей	Жалпылау, бағалау және ақпарат ұсыну

Жерүсті бақылау торабы

- 01 Метеорологиялық және гидрологиялық бақылаулар жүргізіледі.
- 02 Атмосфера, су, топырақ және өсімдік жамылғысы зерттеледі.
- 03 Бақылау бағдарламалары нысанның ерекшелігіне бейімделеді.

Агрометеорологиялық бақылау

- 01 Ауа мен топырақ температурасы, ылғалдылық бақыланады.
- 02 Қар жамылғысы және дақылдардың жағдайы тіркеледі.
- 03 Нәтижелер ауыл шаруашылығы жұмыстарын жоспарлауға көмектеседі.

Атмосфералық ауаны бақылау

- 01 Стационарлық пост тұрақты нүктедегі өзгерістерді көрсетеді.
- 02 Маршруттық бақылау бірнеше нүктені қамтиды.
- 03 Ластаушылар тізімі жергілікті көздер мен алдын ала зерттеуге сүйенеді.

Жауын-шашын және қар

- 01 Жауын-шашында қышқылдық пен электрөткізгіштік анықталады.
- 02 Қар сынамалары ластаушы заттардың жиналуын сипаттайды.
- 03 Сынамаларды алу мен зертханалық талдау өзара үйлестіріледі.

Топырақ және радиациялық бақылау

- 01** Топырақтың өнеркәсіптік және ауылшаруашылық ластануы бағаланады.
- 02** Радиоактивті ластану арнайы бақылау пункттерінде зерттеледі.
- 03** Мәліметтер кеңістіктік және маусымдық өзгерістерді анықтайды.

Геологиялық орта және геоэкология

- 01 Геологиялық орта адамның әрекетімен өзара байланыста қарастырылады.
- 02 Тау жыныстары, жерасты сулары және физикалық өрістер зерттеледі.
- 03 Геоэкология геосфералардың экологиялық қызметтеріне назар аударады.

Бақылау сұрақтары

- 01 Бақылау пункті мен өңірлік орталықтың міндеттері қандай?
- 02 Агрометеорологиялық бақылауға не кіреді?
- 03 Қар мен жауын-шашынды зерттеу қандай ақпарат береді?